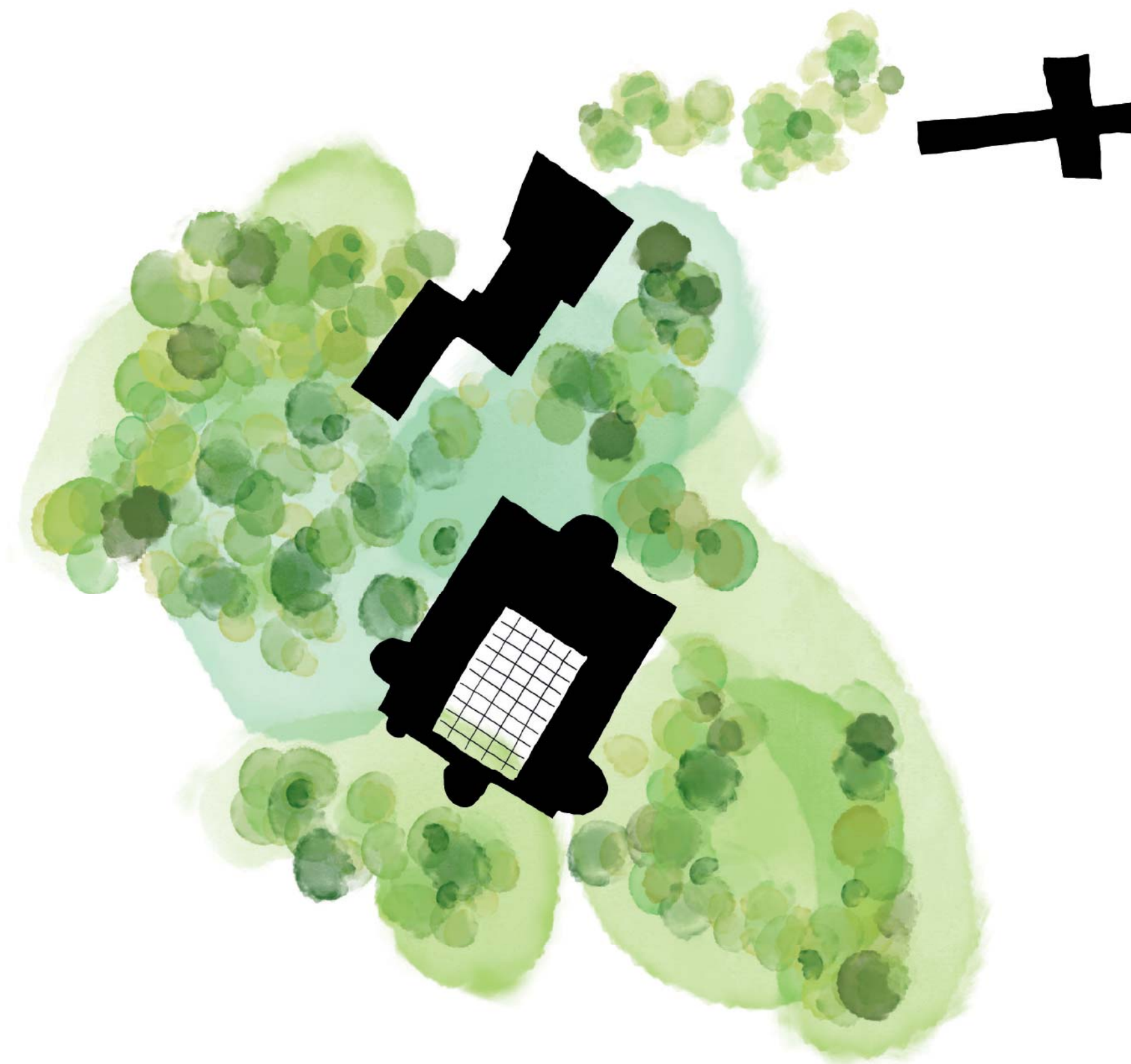

OO3503 WINGENE
DE STOET VAN DE DRIE GROTE, VRIENDELIJKE REUZEN...

INHOUDSTAFEL

OPEN OPROEP:3503 WINGENE

1.	Het dorp	1
2.	Onze droom voor Wingene	1
3.	Drie grote, vriendelijke reuzen	2
4.	Open ruimte als vertrekpunt	2
5.	Met bakstenen mantels	2
6.	Het gemeentehuis	4
7.	Het vrijetijdscentrum	10
8.	Omgevingsaanleg	18
9.	Stabiliteitsnota	21
10.	Nota Akoestiek en theatertechnieken	21
11.	Duurzaam bouwen	22
12.	Raming bouwkost	23
13.	Kostenbeheersing	23
14.	Procesmatige architectuur als hefboom voor dorpskernvernieuwing	24
15.	Planning en timing	24
16.	Kunstintegratie	24
17.	Nawoord	25

1. HET DORP

In 1900 kwam een nieuw plein vrij in Wingene... Uit het dichtgeslibde dorp werd de gemeenteschool weggesneden, en een nieuwe publieke ruimte werd geboren.

In november 1919 werd er met grote plechtigheid een ‘vrijheidsboom’ geplant.

Bij de aanvang van ons project is dit de boom waar wij in gedachten in klommen. Te midden van Wingene. Luisterend naar alle verhalen van het dorp. We zagen jonge mensen groot worden, oude mensen gaan, Gentenaars het dorp verwoesten, het dorp rechtop krabbelen, Spaanse legioenen en Staatse vrijbuiters opnieuw het dorp in as leggen.

We zien een dorp dat herhaaldelijk de aanzet was tot puin en heropbouw. Mooie architecturale details maar ook minder fraaie bouwsels. Het komen en gaan van de linnennijverheid, we hoorden de verhalen van de 8 streekgenoten op de Titanic, en de wereldreizen van de topduif ‘Ramon’... Het échte leven evolueerde eeuwenlang tot het Wingene dat we op vandaag kennen en appreciëren...

Exact 100 jaar na het planten van de vrijheidsboom sterken we onze rug voor wat aanvoelt als de slotsprint van wat toen die dag gestart werd. Wij zien ons project, zowel in de verschijning van onze architectuur als in de manier waarop wij ons project aanpakken, als een feest voor de Wingenaars.

Wij willen Wingene zowel architecturaal als mentaal mee op sleeptouw nemen in een wervelende heraanpak van de dorpskern: inspirerend voor de burgers, motiverend voor het beleid...

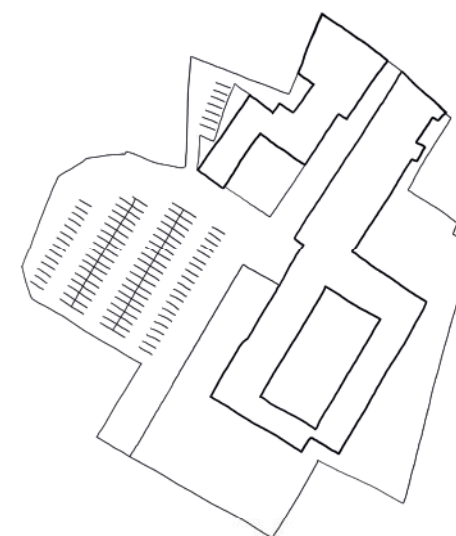
Doorheen de projectdefinitie lezen we de ambitie voor een bruisend dorp, een plaats voor jong en oud. Een centrale plek in de gemeente met gebouwen die niet enkel functioneel gebouwd worden, maar die ook werkelijk functioneren. Gebouwen met een ziel, op maat van het dorp...

Wingene is Gent niet. Wingene is ook Brugge niet. Het Wingene van de toekomst kan echter probleemloos en met opgeheven hoofd naast een stad staan. Het belang van de kleinschaligheid, de fijngevoeligheid van het leven... In Wingene willen we dorpskwaliteiten ten volle uitspelen en versterken. Doordacht, vol passie...

“alles met het hoofd, niets zonder het hart”

-P.C. Hooft-

2. ONZE DROOM VOOR WINGENE

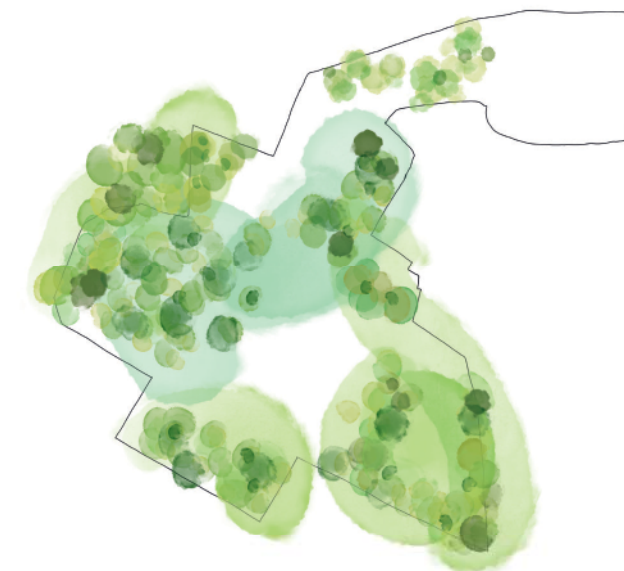
Het masterplan volgens de opdracht

Met veel aandacht lazen wij het masterplan: zorgvuldig opgemaakt, met een ruimtelijke oplossing voor elk onderdeel van het vraagstuk. Wanneer wij verder dromen op dit masterplan, dan zien wij vooral **de publieke ruimte nog méér op de voorgrond** komen: wij vertrekken vanuit de vraag wélk soort openbare ruimte we willen creëren als onderlegger voor onze gebouwen.

We wensen Wingene een grote, centrale tuin toe, een genereus park dat de solide, groene basis vormt voor het toekomstig dorpsleven van Wingene. Dit project is de ultieme (en waarschijnlijk zelfs de laatste) kans om natuur terug het centrum binnen te laten en het een ereplaats te geven in de toekomstige ontwikkeling van de gemeente. Een plaats ook voor mensen, voor toevallige ontmoetingen.

“Do or do not. There is no try”

-Yoda / Star Wars-

Onze droom: een groen dorpshart

In die natuur zien we terug kerkewegels ontstaan die mensen op een zachte manier naar het centrum brengen... We willen een groen en besmettelijk kompas zijn voor de reeds aanwezige publieke ruimte en paadjes in Wingene.

De schoolsteeg bijvoorbeeld, die sinds het ontstaan van de school toegang geeft tot de achtergelegen site, gaan we herontdekken en vanonder het onkruid halen. Ze verschuilt zich wat tussen de huizen, alsof ze beschaamd is voor de povere weg die ze maar kan bieden. Maar sommige Wingenaars weten hier elke baksteen (los) zitten. Wij geloven in dergelijke verborgen parels binnen het collectief geheugen van het dorp, en verwerken deze graag in de aanleg van ons nieuwe landschap...

Een landschap vol nieuwe en oude plekken, waar mensen vrij kunnen ontspannen, elkaar spontaan ontmoeten, en gewoon zichzelf kunnen zijn.

De vrijheidsboom

Archiefbeeld Wingene

Maximaal uitrollen van het openbaar groen - Tokujin Yoshioka

De oude schoolsteeg

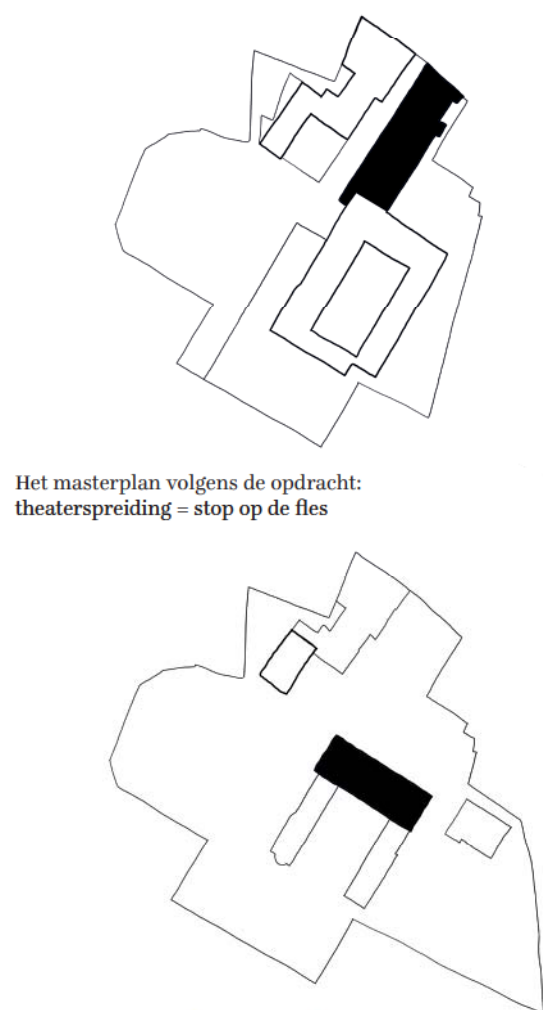
3. DRIE GROTE, VRIENDELIJKE REUZEN

Het dorpsleven in Wingene is sinds eeuwen bepaald door de kerk, die de klappen van de geschiedenis met haar brede, sterke zijbeuken minzaam opving. Ze liet zich herhaaldelijk platbranden, maar evenzeer terug oplappen. In tijden waarin kerken iets minder de volle aandacht opeisen, willen wij in het masterplan voor Wingene meedenken hoe we deze meerpaal van het dorp kunnen inzetten in een steeds veranderende maatschappij, met andere spirituele noden. Het blijven nog steeds noden... De kerk kan voor ons meer dan ooit ingezet worden in dit vergroenende dorpshart.

Op de tijdlijn van het dorp kwamen het gemeentehuis en de school iets later ten tonele. Het gemeentehuis vroeger onder een andere, kleinere gedaante, de school onder een grótere gedaante.

Alle drie de gebouwen bewezen doorheen de geschiedenis hun onblusbaar engagement voor het dorp. Onder hun publiek dak werd vaak feest gevierd, maar even consequent treurden ze soms mee met het dorp. In ons gedroomde park voor Wingene zien wij het écht al voor ons: de kerk, het gemeentehuis en het vrijetijdscentrum: drie grote, vriendelijke reuzen... Trots herenigd in het groen.

De plek waar het originele masterplan de theaterzaal voorziet, voelen wij aan als de stop op een fles, het openbaar domein dichtslibbend. Enkel hier zien wij het écht anders... Wij halen liever die kurk uit de flessenhals, en bouwen hier liever niét. Op deze belangrijke plaats in het dorp rollen wij volop extra publiek domein uit. Als een groene dijkbreuk, tot pàl in het centrum. We geven het kerkplein een hand en positioneren de gebouwen zo dat er geen versnijding is, maar één verbonden groenweefsel. Alsof het nooit anders geweest is...

Het masterplan volgens de opdracht:
theaterspreiding = stop op de fles

Het masterplan volgens onze visie:
theaterstapeling = optimaal groenweefsel

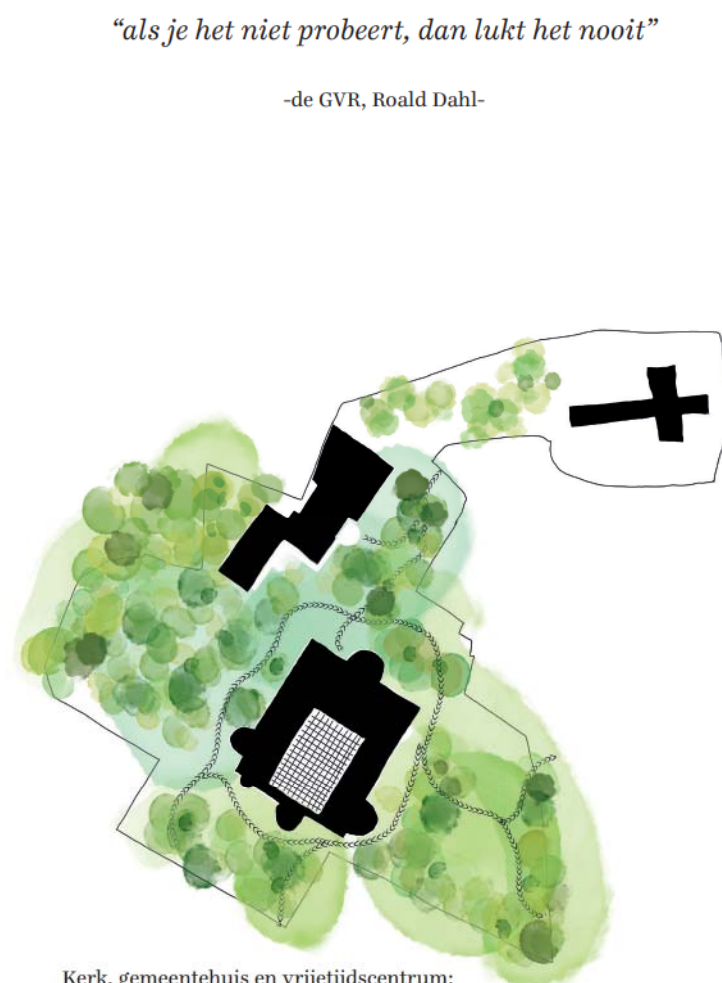
4. OPEN RUIMTE ALS VERTREKpunt

Dit ontwerp neemt de open ruimte als vertrekpunt, en dus niet enkel de wens te bebouwen. Welke open, publieke ruimte kunnen we geven aan de Wingenaars, als katalysator voor het leven?

De natuur ligt letterlijk en verdeeld te wachten langsheen de randen van de site. Zoals op de meeste plaatsen in Vlaanderen is de natuur versnipperd en herleid tot restgroen. Ook hier in Wingene herkennen we dit fenomeen. Het groen is er gelukkig wel al, al is het schuchter, verstrooid. De bebouwing heeft hier altijd voorrang gehad, zoals op de meeste plekken in Vlaanderen, decennialang. Bomen zijn bankzitters geworden en staan te kijken aan de zijlijn, te wachten op een rol in het spel van het leven van de mensen. Ze dromen van een samenhangend groenweefsel dat de natuur kan laten floreren en kleine dieren volop kan laten wonen. Hier kunnen we dit nog, en dat in het centrum van Wingene.

We stellen de bomen bij deze gerust: we hebben een voorstel uitgewerkt waarbij we bomen bijplanten om een coherent groenweefsel te vormen, een nieuwe eenheid. Een waar dorpspark, voor jong en oud. We zetten keihard in op de vergroening van het openbaar domein, zodat een straat geen barrière meer hoeft te vormen voor wandelaars of dieren.

In dit park staan bomen centraal, zoals Wingene altijd al haar boomgaarden heeft gehad...

Kerk, gemeentehuis en vrijetijdscentrum:
Drie grote, vriendelijke reuzen in het park

Het vrijetijdscentrum staat in dit park als een klooster in de wilde natuur. De plek en de benadering ervan verandert. De beleving ervan is ten volle gefocust op het maximaal contact met de natuur rondom, met het vrijetijdscentrum als een alzijdig toegankelijk gebouw.

De benadering is bijzonder uitdrukkelijk gericht op zacht, informeel verkeer: voetgangers en fietsers hebben voorrang. Enkel waar er banden nodig zijn, bv voor het laden, lossen en te parkeren, wordt verharding voorzien. Dit geeft een ongezien groen openbaar domein, waarbij de gebouwen met hun voetjes in het gras staan. Een zacht pad dat vertrekt vanop de parking slingert door het park en brengt de autorijder tot bij de verschillende ingangen. We denken daarbij bijvoorbeeld aan de abdij van Le Thoronet. De beleving van het vrijetijdscentrum start met een wandeling door het park.

Benaderingsconcept van Abdij Le Thoronet

Het groenweefsel volgens de opdracht:
Versnipperd restgroen

Het groenweefsel volgens onze visie:
Een nieuw coherent geheel

5. MET BAKSTENEN MANTELS

A	00	35
	03	

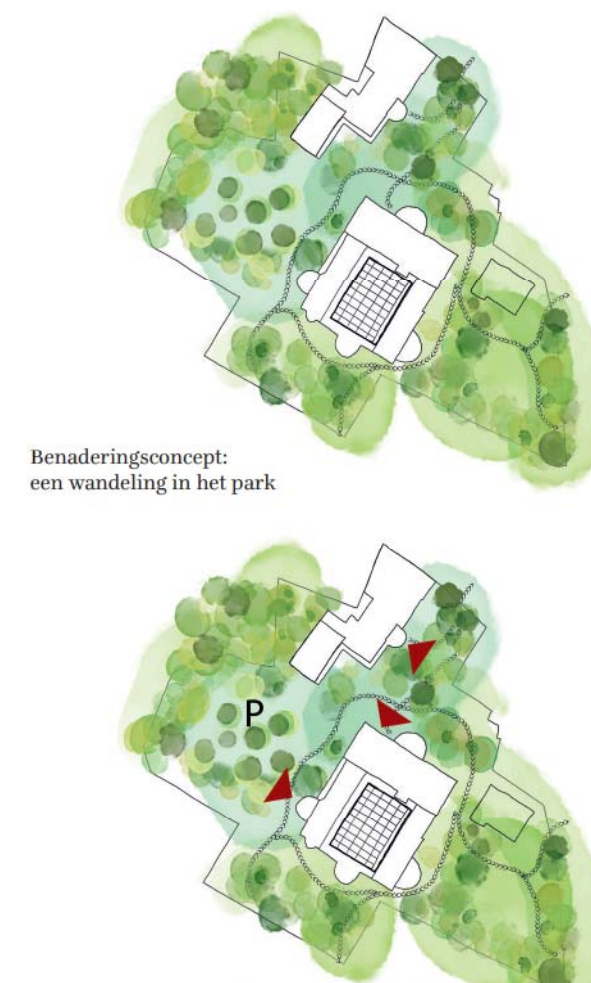
Onze drie reuzen àdemen bakstenen... in allerlei vormen en verbanden: van bruinrood tot geelbeige en alle mogelijke schakeringen tussenin. Ze dragen vele herinneringen, en zijn de kloeke getuigenis van eerdere investeringen van het beleid. We kijken leergierig om ons heen, en gaan te werk met wat we ter plaatse vinden, niet noodzakelijk met wat we ter plaatse dàchten te willen. Met de stenen mantels bouwen we zorgzaam verder. Zowel met hun verhalen als met hun materialisatie. Eén voor één willen we al deze zaken verweven in onze architectuur... In het nieuwe verhaal.

“geef me eindelijk wat ik altijd al had”

-Herman de Coninck-

de kerngebouwen met bakstenen mantels

Benaderingsconcept:
een wandeling in het park

Publieke ingangen pikken in op zachte paden

Deze open groene ruimte heeft ambitie om een katalysator te zijn voor het dorp, fysisch en mentaal. Ze doorprijkt haar (project) grenzen, steekt letterlijk de weg over en zoekt verzoening met het kerkplein. Samen vormen ze het dorpspark waar het bruisend dorpsleven een nieuw elan krijgt.

De drie grote, vriendelijke reuzen; de kerk, het gemeentehuis en het vrijetijdscentrum geven mee betekenis aan het dorpspark. Ze zijn in hoofdzaak de reden om het dorpspark te bezoeken maar zeker niet de enige. Het dorpspark wordt een nieuw groen levend hart. Aangenaam om te doorkruisen, uniek om te verblijven. Verbindend en bindend...

MASTERPLAN

- 1. nieuw activiteitenplein**
multifunctionele ruimte met grote boom = nieuwe vredesboom
- 2. kerkwegels**
informele grindpaden te gast in het park
- 3. kerkplein**
vergroenen en verbinden met open groene ruimte
- 4. speeltuin**
met toestellen opgenomen in boomgaardsetting
- 5. parking**
- 6. fietsenstalling**
- 7. laden en lossen**

6.1 Verderwerken op de bestaande materialisatie

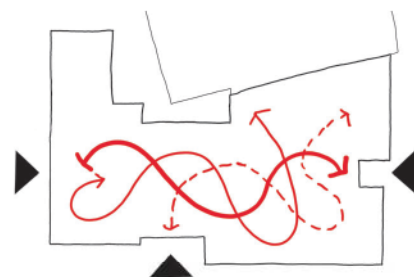
Het gemeentehuis, dat nood heeft aan extra ruimte, willen wij letterlijk laten groeien... Net zoals op het einde van de vorige eeuw de kerktoren verlengd werd, en de sporen van deze ingreep architecturaal versmolten met het oorspronkelijke kerkgebouw, zien wij **het vergroten van het gemeentehuis** niet contrasterend (oud versus hedendaags), maar **op een vormelijk verzoenende manier** gebeuren. De groei gebeurt deze keer dus niet verticaal, maar horizontaal: met de voeten in het park. Midden in het woonweefsel geven wij het gemeentehuis een groene omkadering. Dit geeft meteen een kwalitatieve beeldruimte voor de stedenbouwkundige positionering van dit belangrijk gebouw.

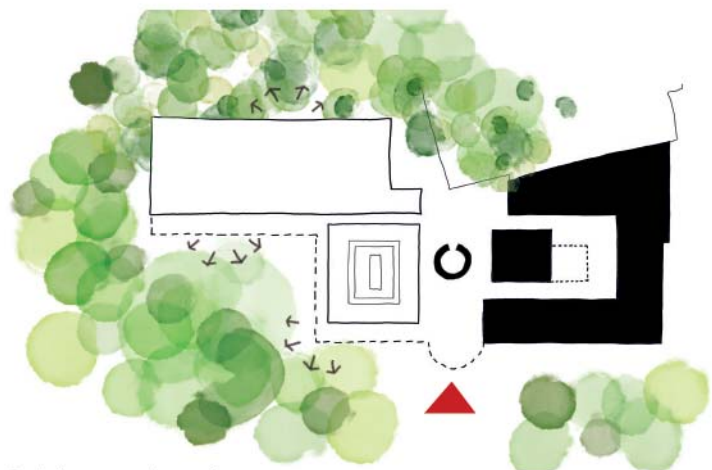
de oorspronkelijke kerk

13m verhoogde spits, verweving met baksteen

De huidige situatie:
3 ingangen zorgen voor een foute verweving tussen publiek & backoffice

De inkom wordt verschoven :
centraal in het park, tussen publieke delen en backoffice

6.2 Arcades langsheen het park

De huidige toegangen tot het gemeentehuis zijn verwarrend, er is geen grens tussen werken en bezoeken,... De nieuwe toegang brengt duidelijkheid door de inkom te verschuiven naar een centraler gelegen plek, mooi tussen de publieke functies en de backoffice in.

De publieke delen (ontvangstruimtes, trouwzaal en vergaderkamers) vormen een sociaal forum en de visuele communicatieplek van de gemeentediensten. Deze ruimtes omarmen een 'parkkamer', die zich eveneens goed leent als sfeervol kader bij de trouwzaal.

Momenteel staan de gevels van het gemeentehuis er wat gesloten bij. Hoe fijn zou het zijn moest dit gebouw, centraal in het centrum van Wingene, wenken naar voorbijgangers, mensen binnen vragen en aanzetten tot ontmoeting, tot informeren, tot verzorgen... In de voorgevel, aan het kerkplein laten wij de gevel grotendeels zoals ze is: passend in de Bruggestraat, met raamopeningen op schaal van de straat. Hier en daar een kleine aanpassing om de oude hoofdingang weg te gommen, dat wel, geen verwarring meer. Zodra we de hoek omkeren, langsheen het nieuwe park, vertalen we **de wens naar meer openheid** door het aanbrengen van nieuwe ramen op het gelijkvloers. Een spel van bogen die samen een arcade vormen. Ze begeleiden mensen langs het park en naar de inkom. Nu eens met glas ingevuld, dan eens als overdekte parkpromenade, als filter tussen binnen en buiten...

Rondwandelen in het gemeentehuis voelt aan als een geborgen wandeling langsheen het mooie park. Het park wordt binnen getrokken en kinderen lopen zigzaggend omheen de versteende boogvoeten. In hun fantasie hebben ze touwen mee, waarmee ze slingerend en boog na boog de grote stenen reus neerhalen...

referentiebeeld: Van Belle & Medina

de publieke delen omarmen een parkkamer

voorgevel van het gemeentehuis

visualisatie van de promenade langs het gemeentehuis

ONTHAALZONE GELIJKVLOERS

1. inkom

De nieuwe toegang schept duidelijkheid en wordt aangekondigd door de overdekte inkom. De bezoeker weet direct waar hij moet zijn.

2. info-/ snelbalie

Men komt centraal binnen in het gebouw tussen de publieke functies en de backoffice. Vanuit dit hart van het gebouw wordt iedereen de juiste richting op gestuurd.

3. callcenter

PUBLIEKE ZONE GELIJKVLOERS

4. themabalies

Met een zicht... wachten en overleggen te midden het groen.

5. sas/ personeelsingang

Via een overdekte wandeling kan het personeel van op de parking het sas betreden. Dit sas bedient ook autonoom de trouwzaal.

6. keuken

7. trouwzaal

Bevindt zich in de oksel van het gebouw met zicht op de parkkamer die zich uitstekend leent voor een ceremonie in het groen.

8. overdekte wandelgang

Maakt de zachte overgang van binnen naar buiten.

9. multifunctionele ruimte

Kan afzonderlijk ingezet worden of als uitbreiding voor de trouwzaal.

10. vergaderruimte 6-8p

11. vergaderruimte 20-25p

12. vergaderruimte 12-15p

13. spreekruimte

Een ruimte die uitkijkt op de intieme binnentuin en zicht perfect leent voor een persoonlijk gesprek. hier zijn verschillende inrichtingen mogelijk.

14. koffiehoeke

15. sanitair

BACKOFFICE GELIJKVLOERS

16. servicedesk

17. postkamer

bevindt zich op een centrale, snel toegankelijke plek. Hier bevinden zich de kluizen, het economaat, als ook de kopieervoorzieningen van het gelijkvloers

18. open werkplekken

met het karakter van kamers in een herenhuis. Open of meer gesloten naargelang de stemming van de dag. Iedere groep met zijn eigen identiteit.

19. stille werkplek

met gesloten karakter, een ruimte waar je je even kan terugtrekken om geconcentreerd te werken.

20. informele werkplek

een unieke plek in het gebouw, een plek om te werken, te ontmoeten, te koffiekletsen of informeel te vergaderen onder het groen en in het licht van de centrale lichthapper.

21. lockers

22. werkarchief

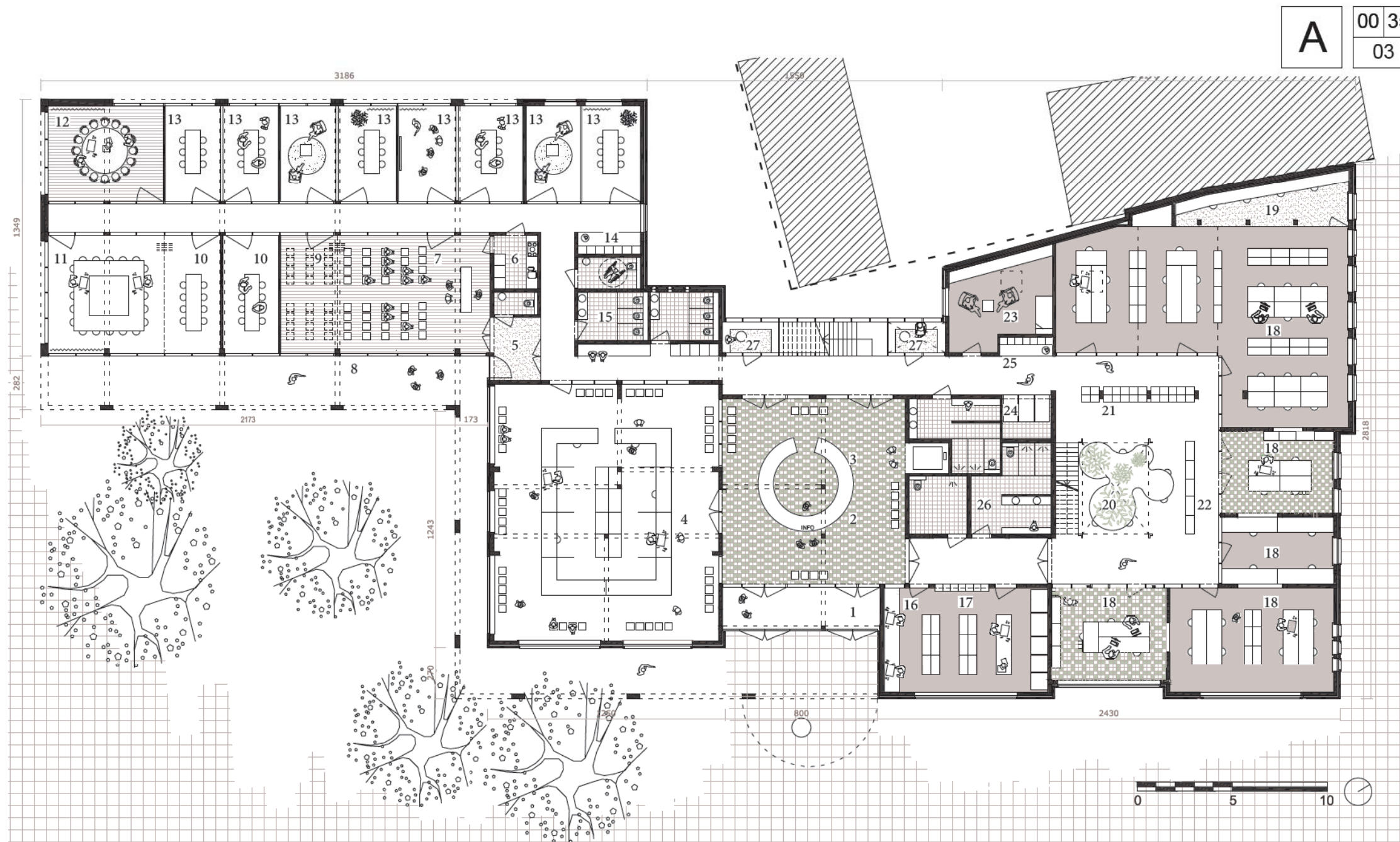
23. ehbo/ borstvoeding

24. afvalstraat

25. koffiehoeke

26. kleedruimtes/ douches

27. cockpit

plan gemeentehuis gelijkvloers
schaal 1:250

snede gemeentehuis

BACKOFFICE EN BESTUURZONE VERDIEPINGEN

1. raadzaal/ polyvalente zaal

we behouden de bestaande zaal onder de spanten. We voorzien wel een nieuw “oog” dat de raadzaal opent naar het park.
2. eet- en ontmoetingsruimte

Centraal gelegen in de backoffice. Tafelen met een directe connectie met het terras en een grandioos zicht op het park. De eet- en ontmoetingsruimte kan tevens perfect dienst doen als ontvangsruimte bij de raadzaal/polyvalente zaal bij grotere evenementen of als een plek voor spontaan overleg.
3. terras
4. keuken
5. reproruimte
6. open werkplekken
7. stille werkplek
8. lounge

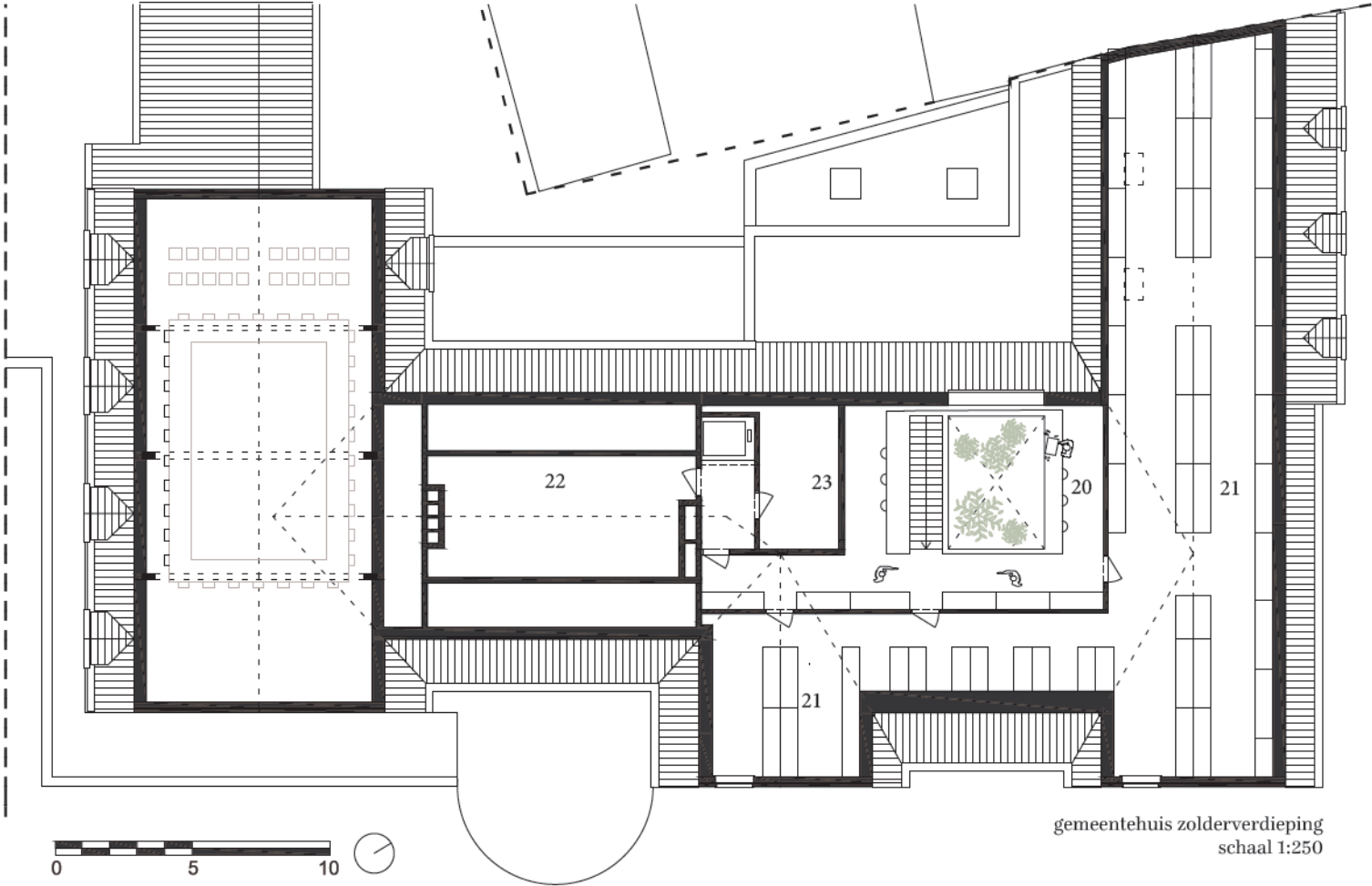
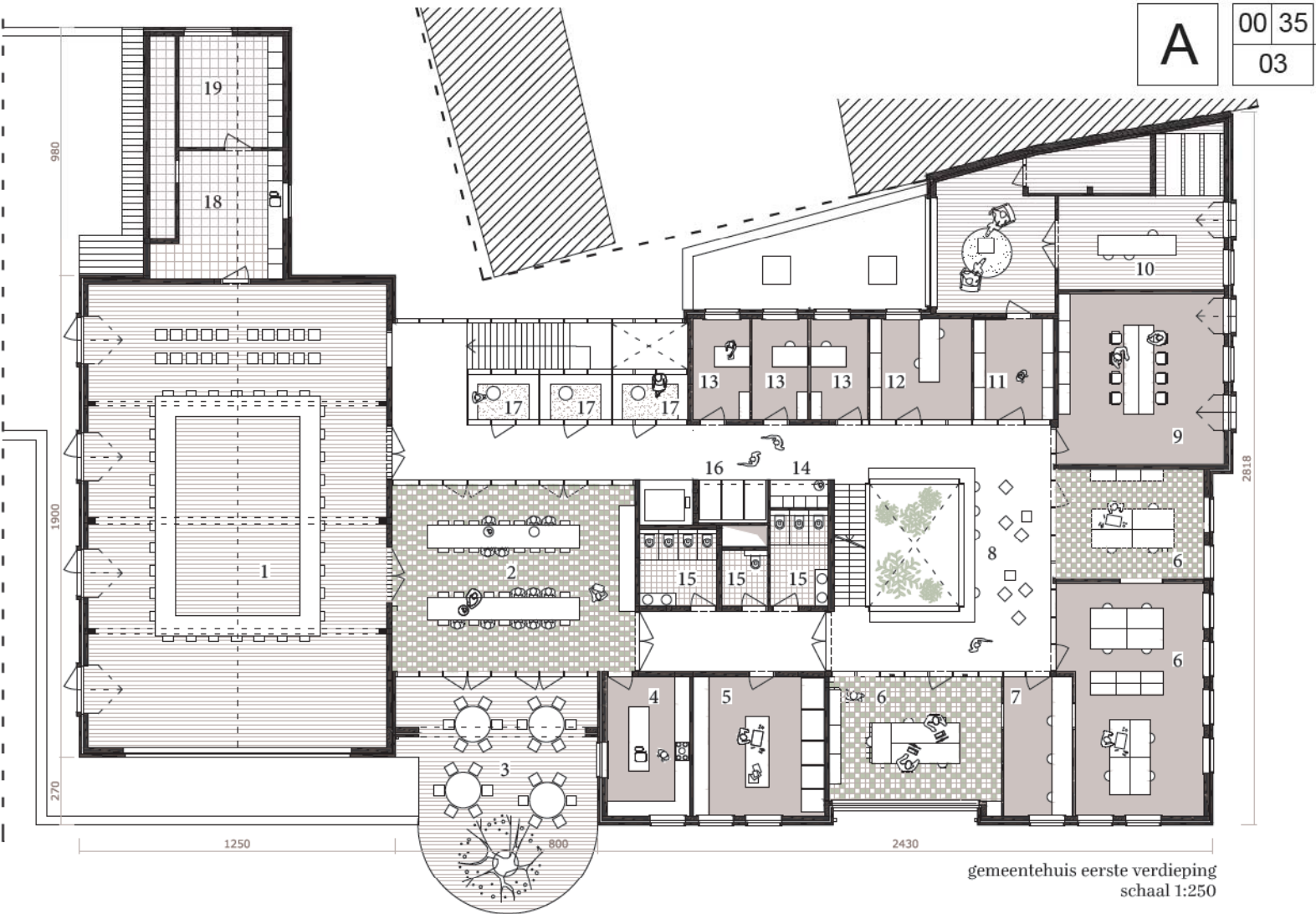
Omheen de centrale lichthapper kan men overleggen of even uit de kantoorcontext verder werken en praten.
9. schepenzaal

Bevindt zich in de directe omgeving van het bureel van de burgemeester en de schepenen. De zaal doet tevens ook dienst als gemeeneschappelijk brainstormkamer voor de backoffice.
10. bureel burgemeester

Een kamer gepositioneerd op de kop van het gebouw met de nodige privacy maar toch vlakbij de werkvloer.
11. werkarchief / ontvangsruimte burgemeester
12. bureel algemeen directeur
13. bureel schepenen
14. koffiehoek
15. sanitair
16. afvalstraat
17. cockpit

Individuele concentratieunit voor een snel telefoongesprek of een berichtje naar huis.
18. schoonmaaklokaal
19. berging
20. werkplek voor semistatisch archief

Op de derde verdieping wikkelt zich rond de centrale lichthapper een inleesruimte, waar de bezoekers de opgevraagde documenten kunnen inkijken onder toezicht, in een ruimte waar je even kan werken wat teruggetrokken uit de naarstigheid van de backoffice.
21. statisch archief
22. stookruimte
23. datacenter ICT

centrale lichthapper in het hart van de backoffice

6.3 De backoffice van het gemeentehuis

Wat de verdiepingen van de backoffice typeert, is een doorwaadbaar conglomeraat van kamers, die werknemers motiveren tot het bewonen en inrichten van elke kamer. Die zijn telkens anders qua grootte, inkleding of lichtinval: ons lijkt dit een heerlijke basis: zo zouden we althans zélf graag werken. Als in een groot herenhuis...

In de backoffice ligt de nadruk op het elkaar 'ontmoeten, inspireren en motiveren', al moet het elkaar 'ontwijken' ook mogelijk zijn. Wij presenteren een waaier aan ruimtes, van individuele concentratie-units, tot gemeenschappelijke brainstormkamers. Zowel visueel als fysiek bieden wij de mogelijkheid aan om werknemers periodiek te linken (projectkamers) of van elkaar te scheiden. We ontwikkelen een basisontwerp dat werknemers en het bestuur zelf nog ruimte laat om te personaliseren: wij stimuleren hierbij graag een experimenteel gebruik van ruimtes en meubilair, maar doen dit rustig aan: we willen niet de klassieke wensen negeren.

Wij creëren een positieve, energieke werksfeer, waar mensen graag werken en verblijven, op een 'huiselijke' manier. De ene luid in groep, de andere in alle rust en solitaire concentratie.

Voor de werking en inkleding/toewijzing van de diverse kantoorruimtes nemen wij alle medewerkers graag mee op sleeptouw, om voor ieder een persoonlijk verhaal te kunnen vertalen in een ruimtelijke layout. Dat is voor ons belangrijk (zie catern 'plan van aanpak'). Het persóónlijk geluk en de dynamiek van de mensen die er werken straalt namelijk ongetwijfeld uit naar het publieke leven in Wingene.

6.4 De centrale lichthapper

De backoffice verdeelt zich over drie verdiepingen, omheen een centrale lichthapper, op de plaats waar tot voor kort de grote traphal zat. Hier, in het hârt van de werkplekken valt het licht royaal binnen, zie je de vogels fladderen, of vliegtuigen witte lijnen door de lucht trekken...

Referentiebeeld: stille werkplekken en concentratiecockpits verspreiden zich in de backoffice.

6.5 Werken in de toekomst

Wij vroegen ons af hoe nieuwe werkomgevingen er uitzien in de huidige, snel evoluerende maatschappij. Wij namen er de 'top vaardigheden op de werkvloer' van het wereld economisch forum bij.

Vijf jaar vanaf nu zal meer dan een derde van de vaardigheden (35%) die van belang worden geacht voor de arbeidsmarkt van vandaag ingrijpend veranderd zijn. In de jaren 20 van deze eeuw zal de vierde industriële revolutie ons geavanceerde robotica en autonoom vervoer, kunstmatige intelligentie en machine learning, geavanceerde materialen en biotechnologie brengen. Deze ontwikkelingen zullen de manier waarop we leven, en zeker ook de manier waarop we werken transformeren. Sommige banen zullen verdwijnen, anderen zullen groeien en banen die nu nog niet eens bestaan zullen dan waarschijnlijk gemeengoed geworden. Wat zeker is, is dat de toekomstige beroepsbevolking zijn set of skills, zijn pakket aan vaardigheden hierop zal moeten afstemmen om bij te blijven. Ook dus de bruisende, dienstverlenende werkvloer van een gemeentehuis.

Creativiteit zal een van de top drie van de vaardigheden van werknemers worden. Er komt een lawine van nieuwe producten, nieuwe technologieën en nieuwe manieren van werken op ons af. De veranderingen zullen niet op ons wachten: ze zijn er gewoon... Overheden moeten proactief zijn om bij- en omscholing van mensen te bevorderen. Ook de ruimtes die wij inrichten zullen er binnen enkele jaren helemaal anders uit zien.

De nabijheidsanalyse zal misschien nog maar enkele jaren stand houden. De meubelen die niet ergonomisch zijn zullen we achter ons laten. Mensen thuis doen voelen zal aan de orde zijn. Een goede balans tussen werk en privé ook.

Wij willen in deze bundel enkele suggesties van meubilair en sferen meegeven, maar wij zien onze taak vooral in het jullie meenemen in een langdurig verhaal, waarbij wij een constant klankbord vormen voor jullie. Een vinger aan de pols binnen de steeds sneller evoluerende maatschappij. Jullie wapenen voor wat komt, hier gretig op inspelen in het ontwerpen van flexibele maar ook uiterst persoonlijke werkplekken. Ruimtes die stimuleren, ruimtes die troosten, ruimtes die helpen concentreren, voor elke gevoel en ook elk type werk vinden we wel een plek.

“Wij presenteren een waaier aan ruimtes, van individuele concentratie-units, tot gemeenschappelijke brainstormkamers.”

Referentiebeeld: stadhuis Mene van Noa architecten
Ons plan is een uitnodiging tot het toe-eigenen van kamers

Referentiebeeld: de vylde vinck taillieu - project famous
conglomeraat van open werkkamers

Referentiebeeld individuele werkkamers

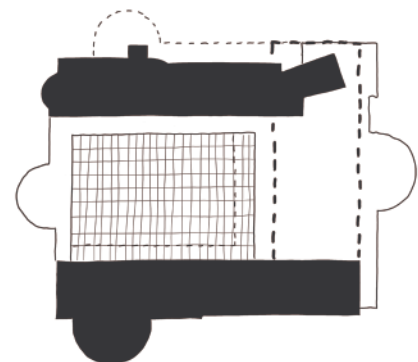

Infobalie gemeentehuis: laagdrempelig en volop zicht op het park

7.1 Het plan

Het vrijetijdscentrum staat in het park als een klooster in de wilde natuur. De plek en de benadering ervan verandert hierdoor. De beleving ervan is daar ook ten volle op gefocust, door te mikken op maximaal contact met de natuur rondom. Want in ons plan is de natuur wel degelijk rondom aanwezig en lenen zich uniek kansen om van het vrijetijdscentrum een alzijdig gebouw te maken.

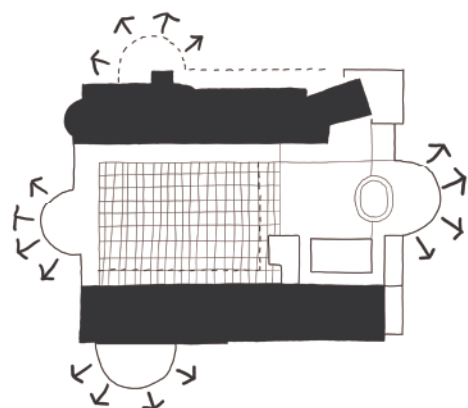
Waar bij het gemeentehuis vooral de nadruk ligt op een efficiënte dienstverlening en een prikkelende werkomgeving, zoeken we in het vrijetijdscentrum naar het vervlechten van alle ruimtes binnen de intrinsiek erg verschillende gebouwen.

een centraal geborgen activiteitenplein

In een oogopslag is de planopbouw van het vrijetijdscentrum duidelijk: een centraal geborgen activiteitenplein, met 3 grote functies er omheen: theater, bibliotheek en polyvalente ruimtes. Door het integreren van de diverse gebouwen, biedt deze 'veeleenheid' diverse identiteiten naar het omringende park, afhankelijk van de kijkrichting: nu eens teruggetrokken en fragiel, dan weer oprijzend, als de koning van het park.

Elke zijde van het gebouw krijgt een accentvolume, wat de alzijdigheid benadrukt, en een aanknoping met het omliggende parklandschap aanzet. Hier steekt het gebouw zijn vingers in het gras en treden we telkens even uit het vrijetijdscentrum, intens versmolten met het park. Aan de voorzijde brengt het geroezemoes van het café het park tot leven. De polyvalente ruimtes krijgen een extra tuinkamer, en aan het speelpleintje markeert een annex de aanknoping met de buurt. Aan de bibliotheek voorzien we een luifel. Elk van deze transparante annexen, nu eens binnen, dan eens buiten, krijgen een fijne detaillering. Paviljoenen in het park...

een accentvolume aan elke zijde van het gebouw

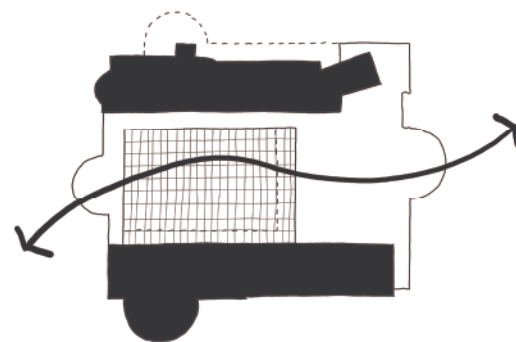
Zo wordt de plint van het vrijetijdscentrum rondom rond volop actief, transparant en ontvankelijk gemaakt. De plint is immers de plaats voor ontmoeting, inspiratie en interactie.

Deze uitbouwen en luifels spreken dezelfde architecturale taal, wat ze bindt en het nieuwe vrijetijdscentrum een duidelijke identiteit geeft, juist dankzij het amalgaan aan verschillende bouwperiodes en stijlen. Een bindmiddel dat rust brengt. Net zoals oude gebouwen niet schuwden om pragmatisch bij te bouwen wanneer de nood daar was, bouwen wij ook 'gewoon' bij aan de bestaande gebouwen, geen schrik om tot nieuwe, boeiende confrontaties te komen. Integendeel, de taal die daardoor ontstaat, legt lagen bloot van de geschiedenis, van eerdere beslissingen en ontwerpen. Stuk voor stuk nemen we ze dankbaar mee in een nieuw verhaal.

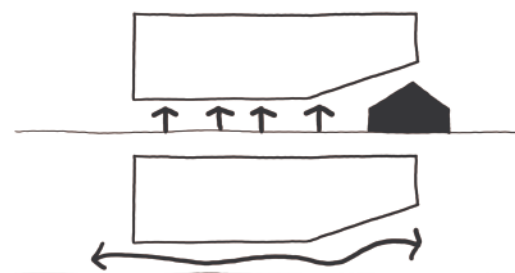
7.2 De snede

De theaterzaal tillen we één hoog boven het maaiveld. We willen vermijden dat deze volumineuze functie een hindernis op het maaiveld wordt.

Hierdoor kunnen de foyer en het gevraagde café ten volle hun rol spelen als transparante verwelcoming, in het groen, als graduele overgang en schakel tussen park en binnenplein. Dit opheffen van de theaterzaal creëert één open as door het gebouw vanaf de open ruimte aan de ingang tot het speelplein aan de woonwijk van het park. We zien de mensen wandelen, en kinderen hollen doorheen een enorm leesbaar en open gebouw.

Eén open as door het gebouw

7.3 De architecturale verschijning

Het gebouw zelf spreekt de architectuurtal van een gebouw dat bestaat uit verschillende volumes en bouwhoogtes die de onderdelen van het programma vertegenwoordigen. Eenheid door verscheidenheid. En dat geeft vrijheid om te ontwerpen, ook nadien. We zijn dus niet gebonden aan een ontwerpsysteem dat zich concentreert op een puur esthetisch eindresultaat. We laten de dingen gecontroleerd gebeuren, zoals een dirigent verschillende muzikanten samenbrengt in een ensemble.

Als wensen van de opdrachtgever veranderen kunnen aanpassingen

makkelijk gebeuren binnen dezelfde geest.

Hierdoor is het gebouw, in tegenstelling tot wat de hoogte doet vermoeden, eigenlijk uiterst bescheiden. Ten eerste maakt het plaats voor de natuur. Ten tweede is het dankbaar voor de gebouwen die ze overbouwt, inneemt en aanvult. Ze gaat op zoek naar raakvlakken tussen de verschillende, andere gebouwen, en verkent het potentieel van een nieuwe configuratie. Op geen enkele manier vindt ze zichzelf belangrijker. Zonder de rest zou ze niets zijn, en omgekeerd. De oude gebouwen krijgen een nieuw leven door opgenomen te worden in een grotere diverse eenheid, middenin een park. De architectuur wordt een resultaat van een proces waarbij méérdere zaken prioriteit zijn om zo samen tot één sterk geheel te komen.

7.4 Functioneren

Door de stapeling van functies kunnen we tevens alle looplijnen bijzonder kort houden, wat dan weer bijdraagt tot een goede samenwerking van alle activiteiten, functionaliteit en flexibiliteit.

Tijdens een repetitie is het maar een stap naar het onderliggende café voor de artiest om een fris pintje te pakken of iets op te zoeken in de vernieuwde bibliotheek. Hij kan een potje voetballen met de kinderen op het speelplein (omdat kinderen soms iets minder geneigd zijn een handtekening te vragen en hem lastig te vallen omdat hij zo bekend is...), of een petanqueballetje mee gooien op het veldje vlakbij.

Alle functies kunnen eenvoudig apart functioneren. Door hun nabijheid kunnen ze echter ook vlotte samenwerkingen aangaan waardoor de gebruiksmogelijkheden enorm toenemen.

Bij feest in het park zien we mensen flaneren doorheen café, foyer, activiteitenplein naar het park achteraan : één geheel.

De keuken kan vlot de foyer en het café bedienen, maar ook dienen als leskeuken (mensen kijken benieuwd mee van uit het park en zijn geprikkeld om zich ook in te schrijven) of kiosk in het park zelf. We zien de kindjes al aanschuiven voor een ijsje...

Alles is er op voorzien om het leven toe te laten, in de meeste brede zin van het woord.

Naast het publiek, hebben we vooral aan de theatermakers zelf gedacht. Zij kunnen bij daglicht repeteren met uitzicht op het park. Deze raampartij in de noordgevel dient ook als avondlijke lantaarn, een lichtbaken van het theater in het park. Zoals gezegd is het café vlakbij dus kunnen ze snel over en weer iets fris halen, of zich even terugtrekken op hun eigen private zuiders dakterras, op de schouders van de zaal. De verbinding vanuit de artiestenfoyer verloopt expliciet over de gevel, zodat de artiest als een figuurlijke dief in de nacht kan ontsnappen. Een scene uit een film in het dagelijkse leven. Romeo luistert achter de hoek mee...

“Arrange whatever pieces come your way”

– Virginia Woolf-

het vrijetijdscentrum by night

7.5 Bestaande gebouwen

We zijn dankbaar voor de aanwezige bestaande gebouwen. Zorgvuldig hebben we een verweving gerealiseerd van oud en nieuw, zowel in architectuur als in functies. Zo kunnen alle functies én mensen in het vrijetijdscentrum terug ademen, leven en elkaar inspireren.

Het schoolgebouw

Wij zien veel schoonheid in het oude schoolgebouw, zowel mentaal als architecturaal. Het gebouw bekoort door haar planvorming, scenografie of lichtinval. Het is een gebouw dat je bij het betreden terugroept naar je gretige kindertijd. Wij voelen een enorme affiniteit met de gehele layout in de school. Dit willen we borgen...

Oude schoolvleugel vlak voor de sloop

De klassen blijven in het nieuwe plan voelbaar als klassen en krijgen een andere invulling. Maar het klasgevoel blijft. Door de maatvoering, hoogte en glaspartijen. Dit lijkt ons essentieel.

Maar het heeft ook een groot tekort. Het oude gebouw smàcht naar het nieuwe activiteitenplein. Langsheen het schoolgebouw ligt de huidige speelplaats triest neer en telt al enkele jaren haar eigen stenen. Lege stenen die liever bespeeld willen worden. Die ook opnieuw zullen bespeeld worden. Ze vormen de lijm tussen theater, bibliotheek en polyvalente ruimtes. De huidige stilte staat in schril en pijnlijk contrast met haar verleden, een plek waar ooit het leven in al haar jonge aspecten regeerde, waar gevoetbald werd, houten tollen putjes maakten in de tegels, knikkers rolden en verloren geraakten. Jongens speelden hier jongensdingen en vertelden jongenspraat. Meisjes sprongen koord op de zachte cadans van licht getik. Tot nog niet zo lang geleden groeiden kinderen hier samen op.

Sinds het slopen van de oude schoolvleugel, en het erg gesloten gevelvlak van de nieuwe bibliotheek bleef het schoolgebouw solitair staan op de desolate speelplaats.

De hele school wordt volledig opgeladen met allerhande activiteiten zoals crealokalen en de polyvalente zaal. De bestaande school gang blijft de ruimtes intern aan elkaar rijgen en vormt een tussenplek die zich verderzet in de nieuwe pandgang. alle funties in de school vinden aansluiting in het park én met het plein.

Huidige gesloten bibliotheekgevel

De bibliotheek

De bibliotheek wordt in haar geheel geïntegreerd, en blijft leesbaar als bibliotheek. Het bestaande gebouw past echter niet meer helemaal. Dus meten we haar een extra ruimte aan, heerlijk langsheen de binnentuin. We maken nieuwe ruimtes bij: zitplekken, leer- en leesplekken, ruimtes voor ontmoeting tussen kinderen, volwassenen, en onderling.

Door deze nieuwe buitenkamer bij de bib aan te brengen zetten we terug een transparante 'compagnon' tegenover de oude school, nét als vroeger.

De collectie blijft in het oude volume zodat deze eenvoudig kan afgesloten worden en de pandgang ook kan dienen voor andere activiteiten.

7.6 "Voeten bij elkaar en kop omhoog"

Het gebouw van het theater is inderdaad hoger dan omschreven in het masterplan. Dat weten we. We hebben er goed over nagedacht.

Ten eerste zijn we ervan overtuigd dat een project niet mag beoordeeld worden vanuit vogelperspectief, maar vanuit menselijk oogpunt. En daar hebben we bijzondere aandacht aan gegeven door het gebouw verschillende schalen te geven. Het volume wordt waar mogelijk van vet ontdaan, om de naakte, functionele geometrie te tonen. Het gebouw krijgt daardoor een trapsgewijze volumetrie waarbij de verbindende luifels met de uitbouwen het ultieme, lage raakvlak is met de grond en het menselijk perspectief.

Ten tweede zal het gebouw ingebed worden in een park, waar momenteel al zeer hoge bomen staan. De plaats die het gebouw daarin inneemt, zal dus minder invasief overkomen dan op een leeg terrein. Omdat we het gebouw sterk terugtrekken en het hoge deel situeren waar reeds de hoge bomen staan zal geen enkele bewoner bijkomende last hebben. De oude bomen vormen als grote wachters de grootste buffer naar de buurt.

Ten derde geloven we in een andere wereld, en dat menen we vanuit ons diepste hart. De wereld waar de natuur terug plaats krijgt, en dat kan concreet alleen door mooi en creatief te stapelen waar mogelijk. Overal en altijd. Er is geen enkele reden om programma uit te spreiden, om zo een grotere footprint te bekomen, als het kan gestapeld worden. We geven hierdoor **120% meer open ruimte** dan voorzien in het masterplan, meer dan een verdubbeling van de open, groene ruimte. Dit wil concreet zeggen dat we de snippers natuur aan de rand volop de kans geven om dicht te groeien en een volwaardig park te vormen. Dit kan alleen door te stapelen, in steden, maar ook hier in een gemeente. Een plaats innemen in de natuur betekent vooral: 'voeten bij elkaar en kop omhoog'. Paden vrijmaken voor de natuur.

de foyer van het vrijetijdscentrum

leer- en leesplekken met zicht op het activiteitenplein

"We build too many walls and not enough bridges"

-Isaac Newton-

FOYERZONE

1. publieke ingang
2. artiesteningang
3. vestiaire
4. foyer

werkt perfect samen met het cafe als schakel tussen park en activiteitenplein.

5. café
- sfeervol gelegen in het park, met tafels zowel binnen als buiten.

6. trap met grandeur

Deze elegante trap leidt het publiek van de foyer via de mezzanine naar de theaterzaal.

7. liftsas

Toegang tot de zaal via lift voor mindervaliden.

8. noodtrap
9. sanitair
10. bergruimte foyer
11. ehbo ruimte
12. goederenlift
13. vuilnislokaal
14. tellers

ACTIVITEITENPLEIN

15. activiteitenplein

Het voormalig schoolplein wordt opnieuw een ontmoetingsplek met veel mogelijkheden. Feesten, lezingen, workshops, speelzone, een buitenpodium... Het bevindt zich centraal in het vrijetijdscentrum als kloppend hart.

16. pandgang zuid/exporuimte

De pandgang krijgt een accentvolume aan de speelzone. Dit Grootouders kunnen hier vb. 'uit de wind' hun spelende kleinkinderen in de speeltuin in het oog houden.

BIBLIOTHEEKZONE

17. luifel

Verzorgt het overdekt toekomen.

18. inkomas bibliotheek

19. de oude bibliotheek

behouden we maximaal en openen we naar de pandgang en het binnenplein.

20. pandgang bibliotheek

lees-, speel- en leerplekken badend in het licht.

21. balie
22. sanitair
23. hoogspanningscabine
24. vergaderruimtes/leeszaal
25. berging

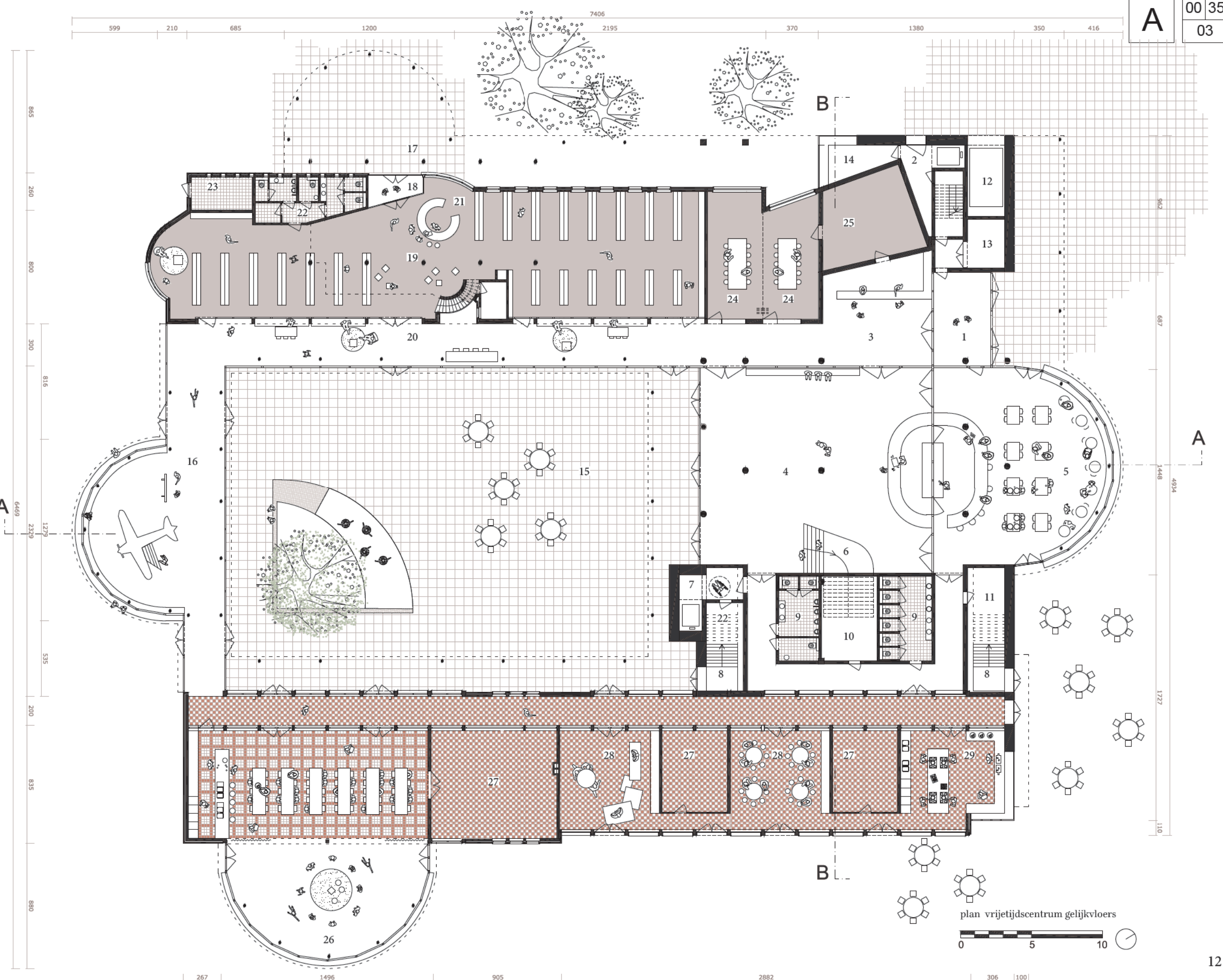
OUD SCHOOLGEBOUW

26. polyvalente ruimte

kan zich openen naar plein en park.

27. berging
28. crea lokaal
29. (les)keuken

bedient het schoolgebouw, het cafe, de foyer en werkt als parkkraampje

FOYERZONE

1. mezzanine foyer

Onderweg naar de zaal kan je even stoppen in deze loungeplek met zijn minitheaterzaal op de oude spanten. Ook kan deze bovenruimte dienen als vb. een kinderhoek bij activiteiten in de foyer/cafe beneden.

2. trap

3. lift

4. noodtrap

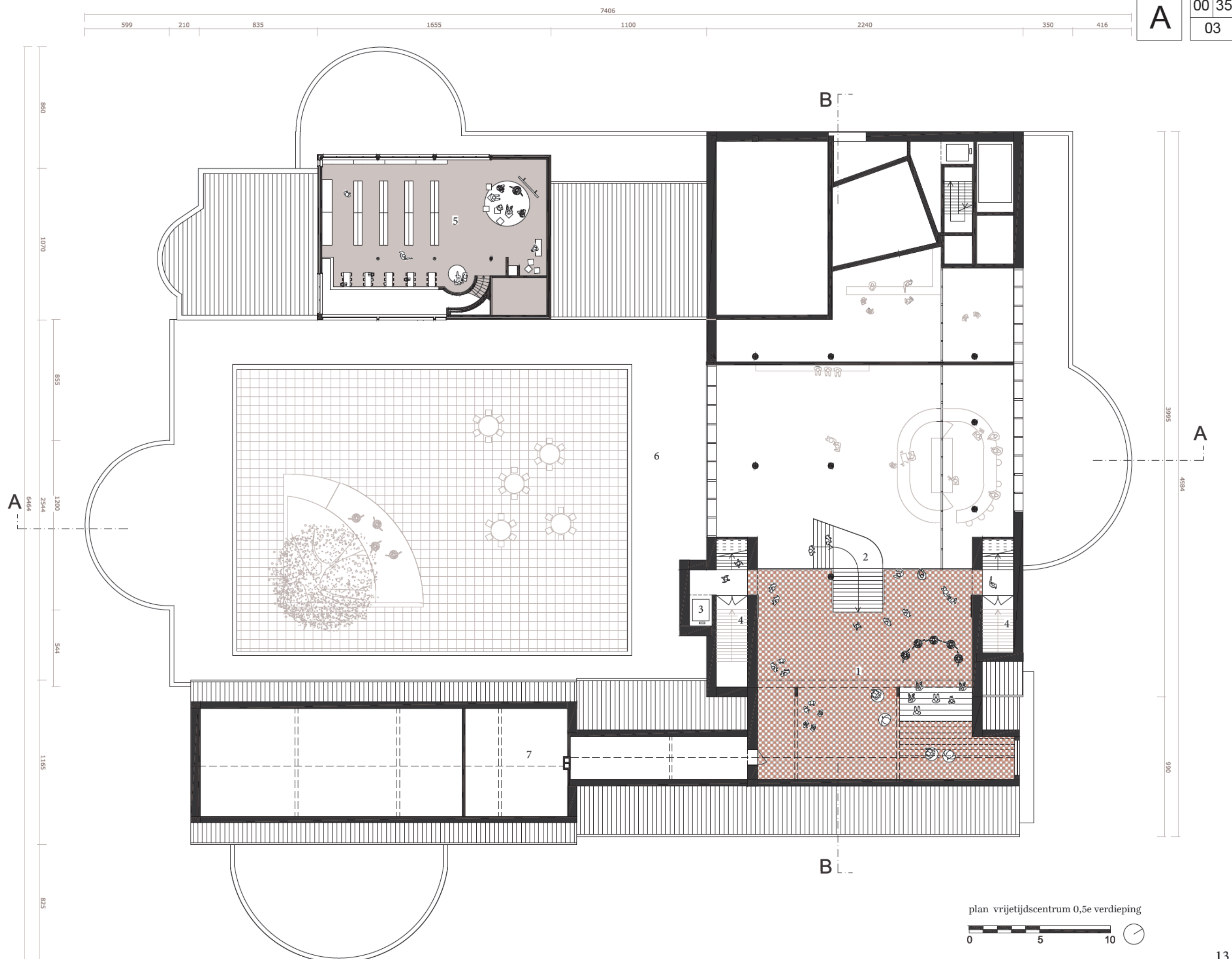
BIBLIOTHEEK

5. mezzanine bib

hier is voornamelijk de kinder - en jeugdzone gesitueerd, met voorleeshoek, speelhoek, mediatheek

6. groendak

7. techniekenberging

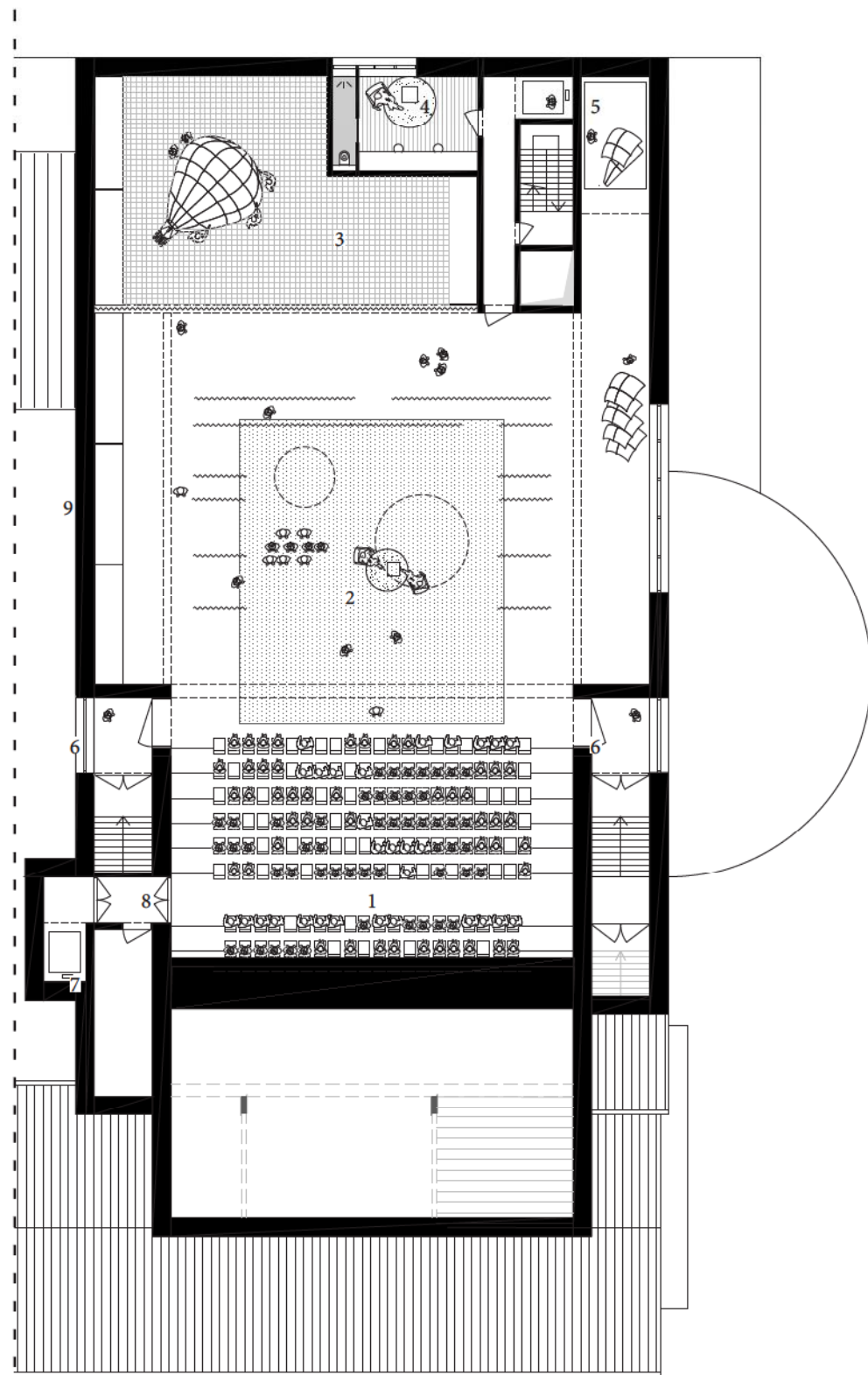

langse snede vrijetijdscentrum AA

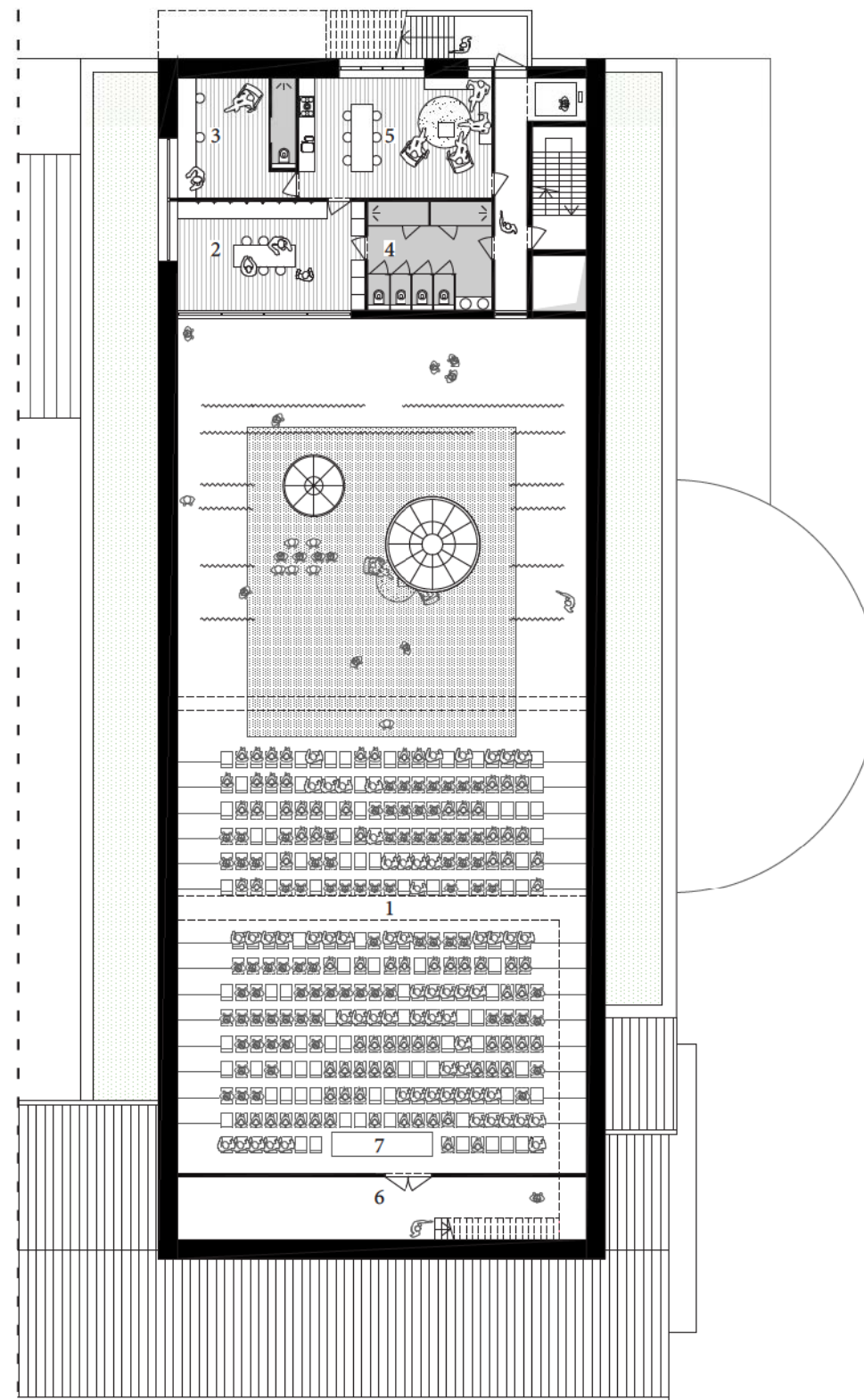
dwarse snede vrijetijdscentrum BB

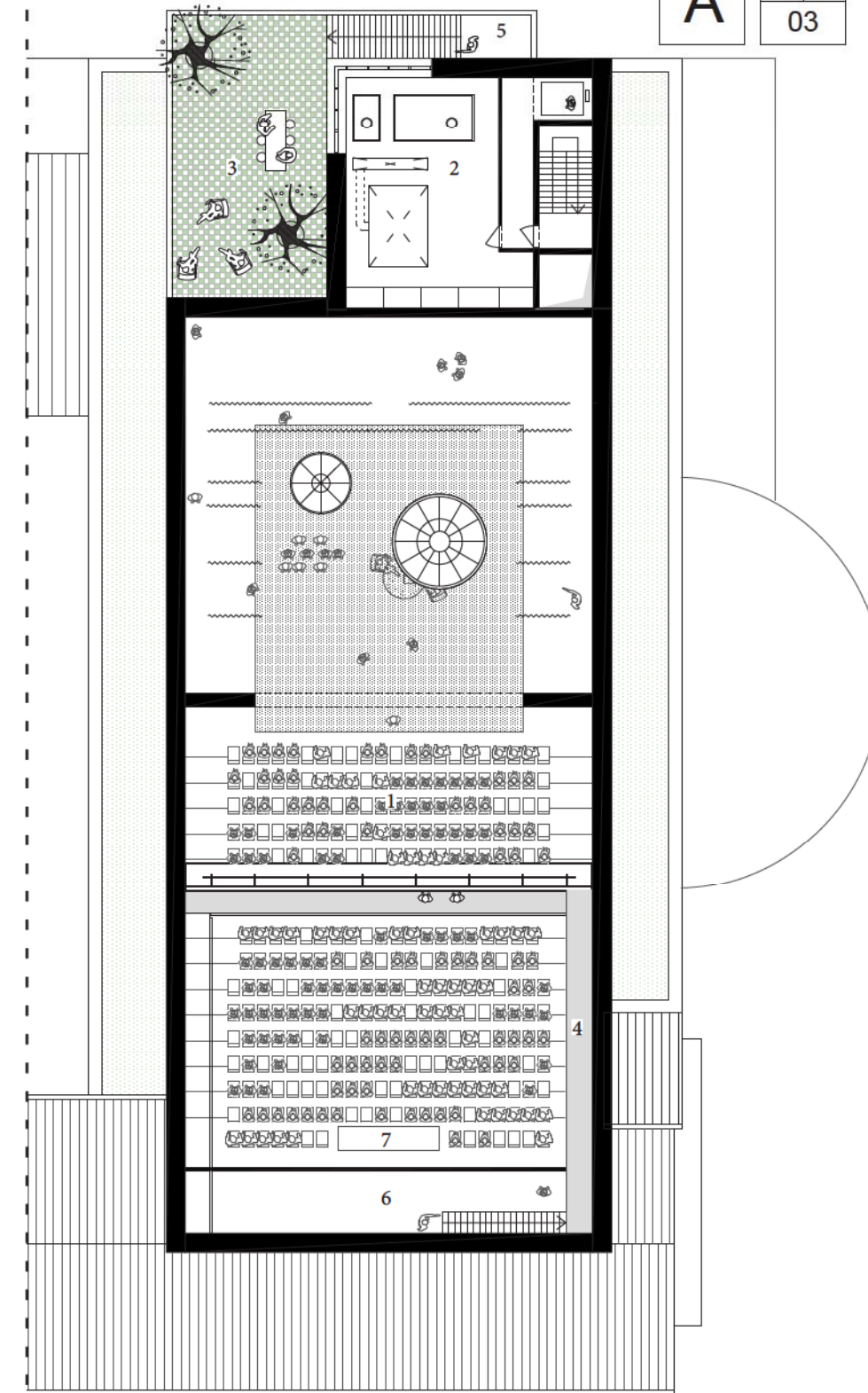
plan vrijetijdscentrum eerste verdieping:: zoom theaterzaal

1. zaal
2. podium
met raam op het park
3. berging/decorbouw
4. kleine loge artiesten
ideaal als 'springloge' vlak voor / tijdens of meteen na het optreden.
5. goederenlift
6. toegang zaal
7. berging
8. toegang mindervaliden : niet zo als zo vaak helemaal onder-
aan of bovenaan, maar toegangs- en zit-zone voor mindervaliden
halfhoog in de zaal
9. berging kasten

tweede verdieping: zoom theaterzaal

1. zaal
2. groepsloge
3. kleine loge artiesten 2
4. sanitair
5. artiesten foyer
6. berging
7. regie

derde verdieping: zoom theaterzaal

1. zaal
2. technieken
3. zonneterras artiesten
"wachtverzachter" bij lange repetities
4. tracks
5. buitentrap
6. berging
7. regie

gevel vrijetijdscentrum - zijde parking
 schaal 1:250

gevel vrijetijdscentrum - zijde Oude Bruggestraat
 schaal 1:250

8.1 Een continue open groene ruimte als dorpspark

We willen in eerste instantie de bestaande site ‘ontpitten’ (fig2) van wat overbodig is en daardoor reeds **bestaande groene ruimtes terug betekenis geven**. We halen ze uit hun isolement en schakelen ze aanéén. Ze worden bijgestuurd en aangevuld met nieuwe groene ruimtes, **ze vormen samen een continue open groene ruimte** (fig3)...

Deze open groene ruimte heeft **ambitie om een katalysator te zijn voor het dorp**, fysisch en mentaal. Ze doorprikt haar (project) grenzen, steekt letterlijk de weg over en zoekt verzoening met het kerkplein.(fig4) Samen vormen ze **het dorpspark** waar het **bruisend dorpsleven een nieuw elan krijgt**.

De drie grote, vriendelijke reuzen; de kerk, het gemeentehuis en het vrijetijdscentrum geven mee betekenis aan het dorpspark. Ze zijn in hoofdzaak de reden om het dorpspark te bezoeken maar zeker niet de enige. **Het dorpspark wordt een nieuw groen levend hart. Aangenaam om te doorkruisen** (fig6), **uniek om te verblijven**. Verbindend en bindend...

“Alvorens het nieuwe te ontwerpen willen we het bestaande (de genius Loci) begrijpen, herontdekken en versterken“

-Studio Basta-

8.2 Ontwerpprincipes

Principe 1:

“Ontpitten” van het overbodige > open groene situatie als vertrekpunt.

Fig 1. Bestaande ‘dichtgeslibte’ situatie

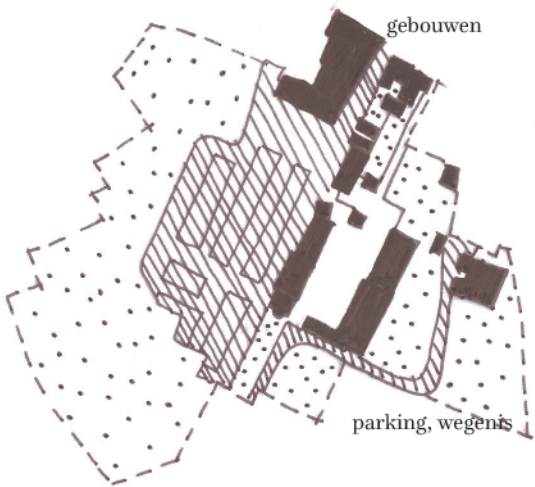

fig2. ‘ontpitten’ van aanbouwsels, onnodige verhardingen en obstakels

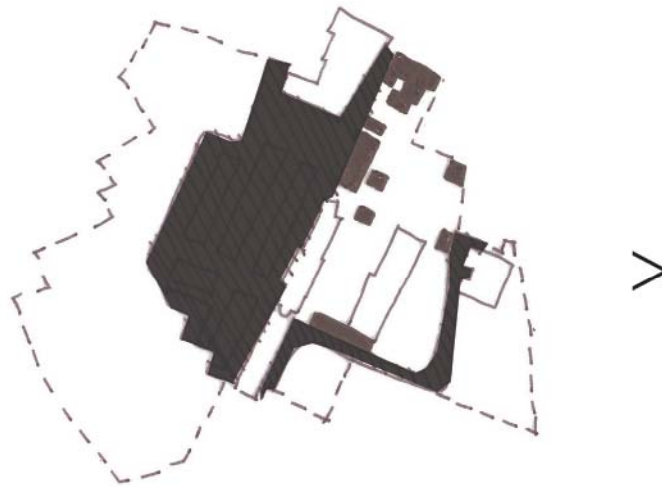
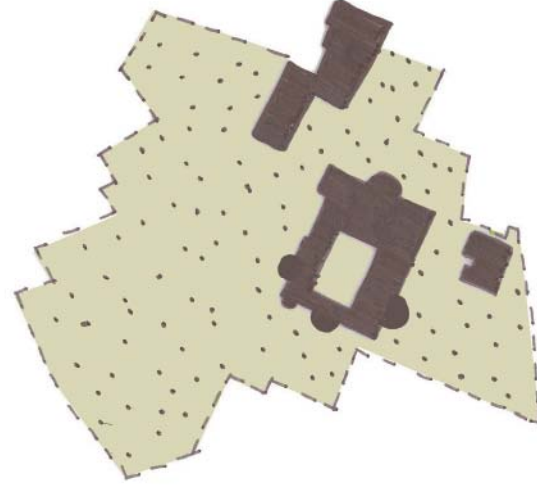

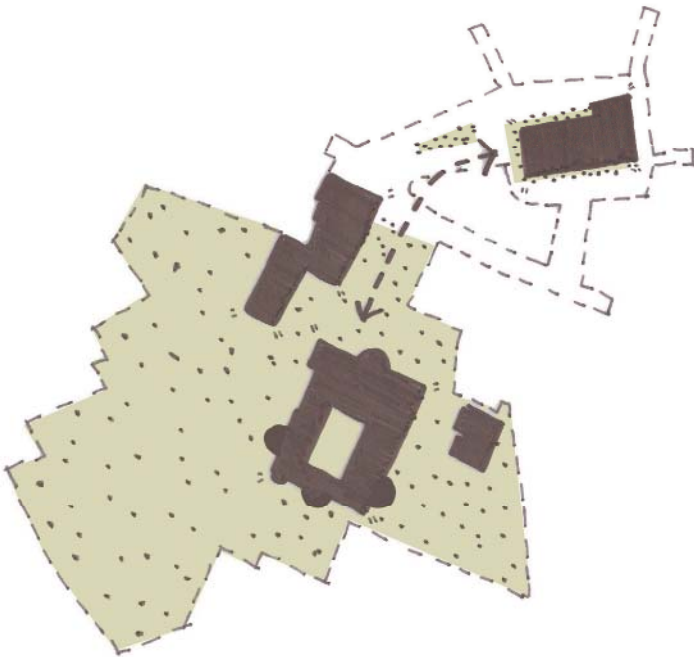
fig3. ontstaan van een continue groene open ruimte

Principe 2:

De open groene ruimte verbinden met Kerkplein

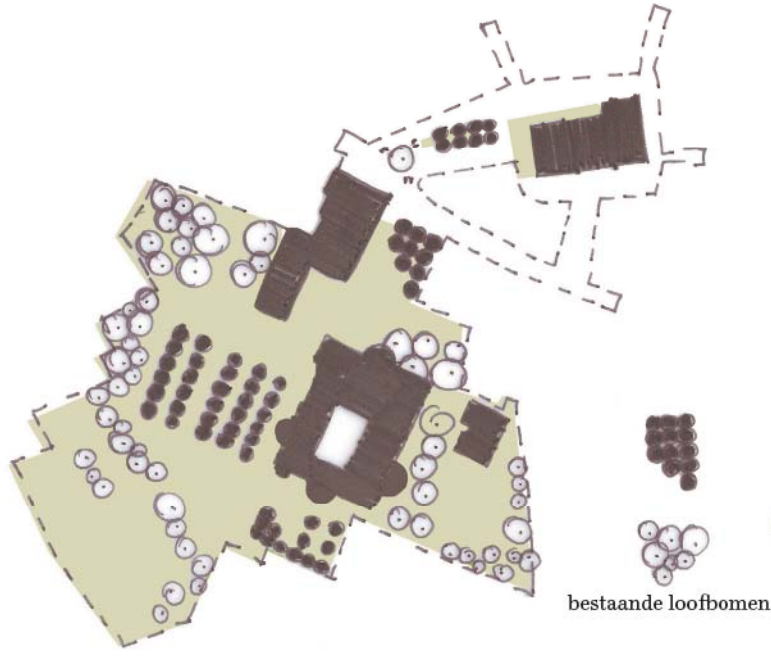
fig4. de open groene ruimte verbinden met kerkplein = dorpspark

Principe 3:

Behouden van bestaande groenstructuren en introductie van nieuwe.

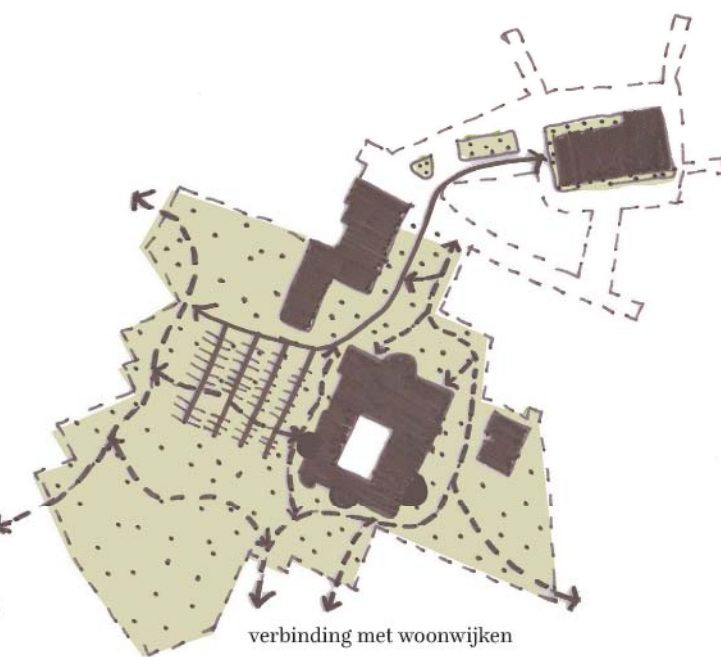
fig5. behouden van bestaande loofbomen en introductie van nieuwe ‘boomgaarden’

Principe 4:

Introductie van kerkwegels

fig6. kerkwegels in het groen zorgen voor contextuele verankering en optimale doorwaadbaarheid

8.3 Referentiebeelden

binnenplein Cultuurcentrum: multifunctionele ruimte met grote boom = nieuwe vredesboom (Academie van Bouwkunst Amsterdam)

kerkwegels: informele grindpaden te gast in het park

kerkplein vergroenen en verbinden met open groene ruimte (Oostnieuwkerke)

referentiebeelden: sfeer in het park speeltuin met toestellen opgenomen in boomgaardsetting

8.4 Duimelootje

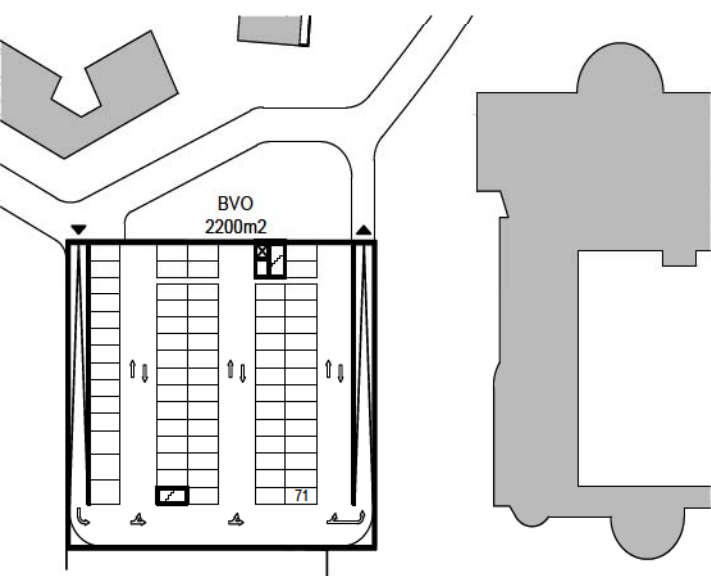
Wij stellen voor om Duimelootje te slopen tot 42cm hoog. Zo blijft het grondplan leesbaar en kan het ingezet worden in het park als zitbank, open speelkamers, of stenen sculptuur. Het is ook meteen een duidelijke begrenzing van deze parkzone voor spelende kinderen.

de oude funderingen van duimelootje als zitbanken referentiebeelden: reconversie oude abdij in Leicester

8.5 Ondergrondse parking

Een ondergrondse parking, alleenstaand op zichzelf, kan onderdeel worden van een mogelijke, toekomstige ontwikkeling zoals ook onderaan planmatig weergegeven. Deze kan perfect passen in de circulatieflow van de omgevingsaanleg zoals we deze voorzien hebben. Wij raden echter aan hier tevens een hand te reiken naar de geplande, naburige woonontwikkelingen. Dit kan resulteren in een duurzame, gedeelde investering en een optimaal parkeerbeleid.

Aanzet mogelijke ondergrondse parking onder het gemeenteplein: 70-tal, verder te bekijken ifv budget, uitbreidbaar in functie van toekomstige woonontwikkeling (daar tot 50 extra per ondergrondse laag).

8.4 Groenaanleg

We onderscheiden 4 structuren:

1. behoud reeds bestaande bomen
2. toevoegen van enkele solitaire markante (op termijn) parkbomen
 - Robinia pseudoaccacia - de gewone Acacia
 - Tilia cordata - hartbladige Linde
 - Quercus robur - zomereik
 - Quercus petraeae - wintereik
3. toevoegen van ‘boomgaarden’
 - met fruitbomen Malus (appel) en Pyrus (peren)
 - met Prunus avium ‘Plena’ (vb op parking) - sierkers
4. aanleg van zachte en harde paden

behoud van de bestaande bomen

toevoegen van solitaire markante parkbomen

toevoegen van boomgaarden

harde wegenis wordt verweven met het groen

17. NAWOORD

Als **idealisten** voelen we ons heel erg aangesproken door de bestuurlijke, sociale en culturele ambities van de gemeente Wingene, en de mogelijkheid tot het prachtig vergroenen van de gemeente. Het drijft ons om onze schouders van harte onder dit project te zetten.

Als **ontwerper** en als bouwer hebben we het gevoel dat het bieden van een genestelde beschutting (ergens tussen binnen en buiten) voor zowel administratieve als culturele hefbomen raakt aan de kern van wat architectuur voor ons moet betekenen. Dat prikkelt ons.

Als **mens** kijken we er naar uit om, met veel enthousiasme, met nieuwe mensen op weg te gaan in een breed gedragen project. Daar krijg je energie van terug. Ook dààr doen we het voor.

Ons engagement en onklopbare drive is wat ons als (landschaps-) architectuurteam vooruit stuwt. Met het participatieproject van de cabaretier krijgen we mentaal dat minzame duwtje in de rug. Graag stellen we onze vindingrijkheid en verbeeldingskracht ten dienste van jullie zoektocht naar een nieuw dorpshart voor Wingene. Exact 100 jaar na de eerste vrijheidsboom, zouden wij niets liever bereiken, dan de aanleg van een vrijheidspark. Met drie reuzen in...

Het zou voor ons een eer zijn hier ons steentje aan bij te dragen... of een sprietje desnoods.

Alvast bedankt voor de uitnodiging.

